

DRUK nr .....
515

Aut o poprawka

Projekt

z dnia 8 marca 2022 r.

Zatwierdzony przez Wojciech Sołtys

BURMISTRZ

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE

z dnia ..... 2022 r.

w sprawie Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sulechów na lata 2022-2024

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się „Program Wspierania Rodziny w Gminie Sulechów na lata 2022- 2024”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wojciech Sołtys
Burmistrz
Pz 2475/08

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Sulechowie
z dnia ..... 2022 r.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE SULECHÓW
NA LATA 2022 – 2024**

[Handwritten signature]
Przewodniczący
Pz 2475/08

Rozdział I **Założenia programu**

Wstęp

1. Niniejszy program jest realizacją obowiązku nałożonego na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to ustawa nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Sulechów od 2013 roku.

Rodzina jest najbardziej spójnym punktem odniesienia w doświadczeniu i życiu dziecka. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Właściwy i pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Jest to pierwsza instytucja wychowawcza, w której przebiega proces socjalizacji dziecka, kształtowanie osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację przez przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie, wartościach, wzorcach zachowań i normach społecznych. Rodzina wypełniająca w sposób prawidłowy swoje funkcje, zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i oddziałuje na budowanie pozytywnego obrazu własnej wartości, daje możliwość harmonijnego rozwoju, a co za tym idzie prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości.

2. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których najistotniejsze są zjawiska patologiczne. Ich negatywne oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina borykająca się z różnymi dysfunkcjami i trudnościami - bez pomocy z zewnątrz - często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać prawidłowo napotkanych problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Do zjawisk patologicznych zalicza się w szczególności: alkoholizm, narkomanię, przestępczość, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą, zaniedbanie oraz przemoc w rodzinie. Problemy te są najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego i problemów emocjonalnych wśród dzieci i młodzieży. Występowanie ich powiązane jest często z problemem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia i niezaradności życiowej, które stanowią podstawowe podłoże braku równowagi i bezpieczeństwa w rodzinie. Występujące w rodzinie problemy są złożone i wielopoziomowe. Próba ich rozwiązania wymaga interdyscyplinarnych oraz skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem wraz z instytucjami działającymi na rzecz rodzin. Rodziny dysfunkcyjne wymagają ich stałego monitorowania i wsparcia, w tym w szczególności ze strony pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policji, kuratorów sądowych, a w razie potrzeby również asystenta rodziny. Działania takie mogą być skuteczne jedynie przy założeniu sumiennej współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

Uzasadnienie realizowania programu

1. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez wykwalifikowaną w tym zakresie kadrę we wczesnym okresie występowania zagrożenia. Pomoc rodzinie ma na celu w konsekwencji przywrócenie jej prawidłowego i satysfakcjonującego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez umożliwienie odzyskania lub nabycia umiejętności pełnowartościowego pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych, tak aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

2. Celem programu jest zaplanowanie i podjęcia działań w zakresie wsparcia i pomocy rodzinom przeżywającym różnego typu trudności wpływające negatywnie lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo

[Signature]
id. 2475/08
Pz-2475/08

wychowawczych oraz stworzenie zintegrowanego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin.

Rozdział II

Podstawy prawne programu

1. Niniejszy program nakierowany jest na zintegrowanie wielopłaszczyznowych działań w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną na terenie gminy Sulechów na lata 2022 - 2024. Program Wspierania Rodziny Gminy Sulechów na lata 2022 - 2024 jest spójny z przepisami dotyczącymi ochrony dziecka i rodziny, a w szczególności z:

1. ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447),
2. ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.),
3. ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
4. ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.),
5. ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329),
6. ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.),
7. ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.),
8. ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.),
9. ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.),
10. ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 z późn. zm.),
11. ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2020 r. poz. 1359),
12. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata 2018-2022.

2. W ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonano podziału kompetencji i zadań pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej. Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie zadań własnych gminy mają obowiązek m.in.:

- 1) opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodzin,
- 3) tworzenia i rozwoju systemu opieki nad dziećmi do lat 3, placówek wsparcia dziennego,
- 4) pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez wsparcie i pomoc asystenta rodziny, dostęp do specjalistycznego poradnictwa, szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających oraz zapewnienie miejsc dla dzieci w placówkach wsparcia dziennego;
- 5) współfinansowania pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

Małgorzata
...
Pz 2475/08

- 6) sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Rozdział III Diagnoza społeczna

1. Prawo rodzin do korzystania ze wsparcia jest dla samorządów podstawą do zbudowania w gminie dostępnego systemu usług w postaci: asystenta rodziny, poradnictwa, interwencji czy usług placówek wsparcia dziennego. Głównymi i bezpośrednimi adresatami usług są rodziny z dziećmi. Kierunki oddziaływań służb samorządowych i pomocowych to:

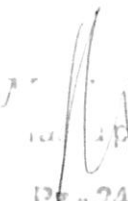
- prewencja – w odniesieniu do rodzin, w których rozeznano potrzebę wsparcia z zakresu opieki nad dziećmi oraz współpraca nad zachowaniem trwałości rodziny,
- interwencja – gdy występuje zagrożenie dobra lub bezpieczeństwa dziecka,
- aktywizacja i integracja rodzin – aby rodziny radziły sobie z realizacją ról społecznych, w tym opiekuńczo-wychowawczych, przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości.

2. Charakterystyka i struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej i wsparcia socjalnego.

2.1 Dominującym problemem rodzin objętych pomocą społeczną jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Z powyższych danych wynika, że w przedstawionym okresie nastąpił znaczny wzrost rodzin dotkniętych tym problemem. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, brak kompetencji wychowawczych, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, nieudolne gospodarowanie własnymi środkami finansowymi lub ich marnotrawienie. Należy zaznaczyć, że przyczyną trudności w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny jest występowanie łącznie kilku wyżej wymienionych problemów, które generują wiele niebezpiecznych dysfunkcji społecznych. Niepokojący jest fakt stale rosnącej liczby rodzin dotkniętych niepełnosprawnością lub długotrwałymi chorobami. Pogorszenie się kondycji zdrowotnej rodzin może przyczynić się do wycofania się i izolacji części rodzin oraz zmniejszenia ich aktywności społecznej i jakości życia.

Mimo wielu działań w zakresie zwalczania alkoholizmu liczba osób dotknięta tym problemem pozostaje na zbliżonym poziomie. Działania na rzecz rodzin borykających się z wymienionym powyżej problemami traktowane są przez służby społeczne priorytetowo, gdyż skutki ich występowania w sposób szczególny dotyczą najmłodszych mieszkańców gminy.

W ciągu ostatnich lat zauważalny jest spadek liczby rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej.

J. ... ..
... ..
IPZ - 2475/08

2.2. Na podstawie danych statystycznych przedstawionych w obu tabelach należy stwierdzić, że na przestrzeni lat 2019 – 2021 nastąpił spadek liczby rodzin z dziećmi korzystającymi z tych świadczeń socjalnych. Powyższa sytuacja nie musi jednak oznaczać poprawy kondycji materialnej rodzin, a jest raczej efektem zwiększenia kwoty minimalnego wynagrodzenia, które w 2019 r. wynosiło 2250,00 zł, a obecnie od 2022 r. wynosi 3010,00 zł (różnica wynosi 760,00 zł), przy jednoczesnym bardzo niskim wzroście kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń pomocy społecznej. Kryterium uległo zmianie od 1 stycznia 2022 r. z kwoty 701,00 zł na 776,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz z kwoty 528,00 zł na 600,00 zł dla osoby pozostającej we wspólnym gospodarstwie domowym. Wskazane zweryfikowane kryteria dochodowe przyjmowane są przez Radę Ministrów w oparciu o wyniki prowadzonych przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych badań prognozy interwencji socjalnej oraz wysokości minimum egzystencji w 2020 r. (to taki poziom wydatków, który pozwala na zaspokojenie jedynie niezbędnych potrzeb życiowych).

2.3. Elementarną formą w zakresie wsparcia finansowego i rzeczowego dla rodzin z dziećmi jest zapewnienie dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych ciepłych posiłków. Wszystkie dzieci objęte opieką, wychowaniem i edukacją od żłobka do szkoły średniej z rodzin, których dochód w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej mają możliwość korzystania z ciepłych posiłków w ramach Programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Poniższe dane wskazują, że dzieci i młodzież objęta pomocą w formie posiłku w latach 2019-2021 stanowi 57% - 59% ogółu korzystających z tej formy pomocy.

Tabela 3. Liczba osób korzystających z posiłku w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.

Wyszczególnienie	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	Pozostałe osoby	Ogółem
2019	126	160	209	495
2020	122	152	190	464
2021	108	125	182	415

Źródło OPS: Opracowanie własne.

Ponadto rodziny z dziećmi znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej obejmowane są różnymi formami wsparcia finansowego, nie tylko w ramach ustawy o pomocy społecznej, lecz także na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów czy ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

2.4 Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przydziela się asystenta rodziny. Zadaniem asystenta jest wszechstronne wsparcie rodziny w zakresie poprawy jej funkcjonowania, a co za tym idzie uniknięcia konieczności odebrania dziecka z jego środowiska rodzinnego. Asystent rodziny podejmuje również działania w celu rozeznania sytuacji rodziców, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej i motywowania ich do podejmowania działań na rzecz powrotu dzieci do rodziny. W tym celu sporządzane są opinie i informacje na potrzeby sądu rodzinnego oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie.

Handwritten signature and stamp:
 Pz-2475/08

Liczba rodzin, z którymi asystent może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15-tu. Na uwagę zasługuje fakt, że wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Najczęstszym powodem zakończenia pracy asystenta rodziny z rodziną było zrealizowanie indywidualnego planu pracy oraz osiągnięcie założonych celów. W dalszym ciągu liczba rodzin wymagających wsparcia asystenta rodziny jest duża, a sami asystenci prowadzą pracę z maksymalną liczbą rodzin.

Tabela 4. Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny.

	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny	31	29	32
w tym liczba rodzi, z którymi asystenci zakończyli pracę	3	7	6
z powodu:			
- osiągnięcia celów	1	4	4
-zaprzeczenia współpracy rodziny z asystentem	1	0	2
-braku efektów	1	1	0

Źródło OPS: Opracowanie własne.

2.5 Stały monitoring sytuacji w rodzinach zagrożonych z różnych powodów wykluczeniem społecznym pozwala na podejmowanie działań mających na celu uniknięcie sytuacji, które zagrażają życiu lub zdrowiu dziecka. W sytuacjach zagrożenia podejmowane są decyzje dotyczące skierowania dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej lub rodzin zastępczych. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo - wychowawczej następuje w wyniku postanowienia sądowego. Postanowienia w tych sprawach zapadają w oparciu o informacje przekazane przez asystentów rodziny, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych i policję.

Zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej gmina jest obowiązana do ponoszenia częściowej odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub rodzinach zastępczych. W pierwszym roku gmina ponosi 10% poniesionych kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w drugim roku pobytu 30% kosztów, a w trzecim i następnym latach pobytu 50% poniesionych kosztów.

[Signature]
 1000 23 1009
 12 - 2475/08

Tabela 5. Liczba dzieci i koszty pobytu w systemie pieczy zastępczej.

Ogółem	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba dzieci, którym gmina współfinansowała pobyt w placówce opiekuńczej lub rodzinie zastępczej	42	43	46
Poniesione wydatki	363 486,19 zł	378 935,67 zł	427 716,95 zł

Źródło OPS: Opracowanie własne.

2.6. W celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinach dotkniętych tym problemem prowadzona jest tzw. procedura Niebieskiej Karty. Jest to ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, mająca zapewnić bezpieczeństwo osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Tabela 6. Liczba prowadzonych spraw w ramach procedury Niebieskiej Karty.

Procedura Niebieskiej Karty	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba spraw	65	31	27
Sprawy zakończone (przemoc ustała, sprawca wyprowadził się)	41	20	23
Sprawy zgłoszone do prokuratury	19	6	7
Sprawy zgłoszone do GKRPA	3	2	4
Sprawy przekazane do sądu rodzinnego	16	3	6

Źródło OPS: Opracowanie własne.

W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego, którego zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, realizowane są zadania wynikające z procedury Niebieskiej Karty. Istotnym elementem procedury Niebieskiej Karty jest działalność grup roboczych, w skład których wchodzi przedstawiciele: ośrodków pomocy społecznej, policji, kuratorzy sądowi, pedagodzy, psychologowie, członkowie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, terapeuci i inni specjaliści. W 2019 roku odbyły się 282 posiedzenia grup roboczych, w 2020 roku 41 posiedzeń, a w roku 2021 – 52 posiedzenia grup roboczych. W trakcie tych spotkań oceniano sytuację rodziny, ustalano plan działania, prowadzono rozmowy z osobami doświadczającymi przemocy oraz osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, podejmowano również czynności adekwatne do sytuacji danej rodziny. W ramach współpracy między instytucjami w gminie Sulechów realizowany jest program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc. Program spełnia rolę pomocniczą w szeregu oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc i jego efektywność jest uzależniona od woli oraz motywacji uczestnika. Efektami

[Handwritten signature]
[Handwritten text]
 12-2473/08

prowadzenia programu korekcyjno-edukacyjnego ze sprawcami przemocy w rodzinie są zmiany postaw i zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie.

Nadmienić należy, że rośnie świadomość społeczeństwa co do zasad stosowania procedury Niebieskiej Karty i jej konsekwencji prawnych. Coraz częściej osoby doznające przemocy sięgają po pomoc specjalistyczną, tj. psychologiczną, terapeutyczną lub prawną.

2.7. Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” - przepisy prawa dotyczące wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny, np. zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu oraz odpowiednich świadczeń zdrowotnych. Ustawa zakłada także, że rodziny uprawnione mogą zostać objęte pomocą asystenta rodziny. Nowe rozwiązania zapewniają dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny, poprzez poradnictwo psychologiczne, prawne, dotyczące pielęgnacji i wychowania dziecka, dostępu do rehabilitacji.

Tabela 7. Liczba udzielonych świadczeń jednorazowych (4000 zł na dziecko) w ramach programu „Za życiem”.

2019 r.	6	24 000 zł
2020 r.	2	8 000 zł
2021 r.	2	8 000 zł

Źródło OPS: Opracowanie własne.

Asystenci rodziny zostali przeszkoleni w zakresie realizacji zadań wynikających z powyższej ustawy. Od dnia wejścia w życie ustawy nikt z uprawnionych nie zgłosił potrzeby wsparcia ze strony asystenta rodziny. Informacje o możliwości wsparcia są przekazywane przy udzielaniu jednorazowych świadczeń pieniężnych.

2.8. Praca asystenta odbywa się zawsze w miejscu zamieszkania rodziny. Pod opieką jednego asystenta nie może pozostawać więcej niż 15 rodzin. Asystenci pracują w zadaniowym czasie pracy. Warunki te umożliwiają intensyfikację i indywidualizację pracy z rodzinami w niwelowaniu ich trudności, błędów, braku umiejętności sprawowania właściwej opieki. Asystenci uczą ekonomicznego gospodarowania budżetem domowym, wypełniania codziennych obowiązków związanych z prowadzeniem domu, utrzymywania czystości również osobistej, załatwiania spraw urzędowych, wyrabiają nawyki kontaktu z placówkami opieki zdrowotnej, placówkami oświatowymi i innymi instytucjami, motywują do podejmowania terapii uzależnień, poszukiwania pracy lub uzyskania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Pomagają w sporządzaniu pism, wniosków, podań. Zachęcają i uświadamiają rodzinom korzyści z uzyskania wsparcia w placówkach i instytucjach działających na rzecz dzieci i rodzin.

Praca z rodzinami jest procesem złożonym i długotrwałym. Efekty pracy z rodzinami w **przeważającym** stopniu zależą od aktywności rodzin, ich otwarcia na otrzymywane wsparcie, chęci wprowadzenia w swoim życiu zmian. Objęcie rodziny wsparciem asystenta nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Aktualnie wśród rodzin

[Signature]
[Illegible text]

objętych wsparciem asystenta rodziny 22 maja przyznany nadzór kuratora sądowego.

2.9. Istotnym elementem diagnozy jest analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w obszarze wsparcia rodziny. Analizę SWOT w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 8. Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w obszarze wsparcia rodziny.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca instytucji działających na rzecz rodziny, - doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny, - dobre rozeznanie środowiska lokalnego - diagnoza, - podejmowanie działań zapobiegających umieszczeniom dzieci poza ich rodziną naturalną, - zatrudnienie asystentów rodzin pozwalające na efektywne budowanie mechanizmów współpracy z rodziną i dzieckiem w środowisku naturalnym, - działalność świetlic wiejskich, - dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych dla rodzin, - różnorodna oferta zajęć pozaszkolnych i wakacyjnych w Sulechowskim Domu Kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - brak ofert wsparcia ze strony organizacji pozarządowych w obszarze wspierania rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, - zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców, - brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, - mała aktywność rodzin do samoorganizacji „grup wsparcia” lub „grup samopomocowych”, - zawieszenie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci, - wyuczona bezradność i roszczeniowości u części rodzin korzystających z pomocy społecznej, - przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dziecka na inne instytucje, - niska gotowość do współpracy ze strony rodziny w zakresie rozwiązywania problemów
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie rodzinom konsultacji i specjalistycznego poradnictwa (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna, mediacyjna, terapeutyczna) - wzrost świadomości dot. korzyści z podjęcia przez rodziny współpracy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - kontynuowanie usług świadczonych przez asystentów rodzin (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- 	<ul style="list-style-type: none"> - zaburzenia więzi rodzinnych, wzrosty problemów opiekuńczo-wychowawczych, - wzrost kosztów utrzymania rodzin, - zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców - uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy” - brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne - długotrwały i trudno mierzalny proces przywracania rodzinie zdolności prawidłowego funkcjonowania - brak chęci współpracy i zaangażowania ze

- wychowawczych)
- wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę
- zmniejszenie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej
- poszerzenie oferty dla dzieci i młodzieży na organizowanie i aktywne spędzanie czasu wolnego,
- szkolenie i podnoszenie kompetencji kadry działającej na rzecz rodzin

- strony rodzin niewydolnych opiekuńczo i wychowawczo
- zwiększenie liczby rodzin wymagających wsparcia instytucjonalnego
- spowolnienie gospodarcze i izolacja związane z epidemią COVID-19
- konieczność pozostania w izolacji w związku z epidemią i związane z tym utrudnienia w niesieniu pomocy i wsparcia
- wzrost problemów emocjonalnych związanych z koniecznością izolacji i dystansu społecznego (np. alienacja, zaburzenia lękowe, depresje)
- zjawisko wypalenia zawodowego grup specjalistów działających na rzecz dzieci i rodzin

Rozdział IV **Czas realizacji i odbiorcy programu**

1. Program Wspierania Rodziny w Gminie Sulechów będzie realizowany w latach 2022 – 2024.
2. Adresatami programu są:
  - 1) rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
  - 2) dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
  - 3) przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży.

Rozdział V **Cele programu**

1. Celem głównym Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sulechów na lata 2022–2024 jest wsparcie rodzin, sprzyjające prawidłowemu ich funkcjonowaniu społecznemu, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. Cele szczegółowe i sposoby ich realizacji służące osiągnięciu celu głównego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sulechów. Działania wskazane i zebrane w poniższej tabeli będą podejmowane i realizowane przez cały 3-letni okres obowiązywania Programu.

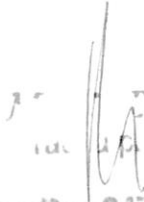

 J. ...
 ...
 Pz 2476/08

Tabela 9. Opis celów szczegółowych i podejmowanych działań

Cel szczegółowy	Działania
<p>Wsparcie rodziny przez zwiększenie ich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie usług asystenta rodziny, - opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną przez asystenta rodziny we współpracy z rodzina i pracownikiem socjalnym, - monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem, - podnoszenie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny, - organizowanie oraz współfinansowanie wycieczek letniego/zimowego dla dzieci i młodzieży, - podnoszenia umiejętności planowania i organizacji życia rodzinnego przez trening umiejętności dnia codziennego i umiejętności społecznych, - zwiększanie możliwości korzystania z poradnictwa rodzinnego w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego dla rodziców, - kierowanie osób uzależnionych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych; - realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno-profilaktycznych przeciwdziałających dysfunkcjom społecznym;
<p>Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie rodziny w formie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka w miejscu zamieszkania i w ośrodkach wsparcia, - organizowanie dzieciom wycieczek zimowego i letniego, - współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, - monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach zagrożonych kryzysem i niewydolnych w zakresie opiekuńczo-wychowawczym;
<p>Działania w zakresie</p>	<p>- współpraca asystenta rodziny, pracownika socjalnego z</p>

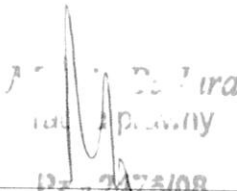
[Signature]
[Stamp]
 13z - 243/09

<p>powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych</p>	<p>koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pracy z rodziną oraz planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pomocy rodzinom biologicznym w ich dążeniu do powrotu dziecka do rodziny, - udział asystenta rodziny przy sporządzaniu okresowej oceny sytuacji dziecka przez koordynatora pieczy zastępczej, - sporządzanie przez asystentów rodziny okresowych ocen sytuacji rodziny na potrzeby sądu rodzinnego.
<p>Wspieranie rodzin poprzez zapewnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzinom zagrożonym ubóstwem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obejmowanie rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych opieką socjalną w formie finansowej i rzeczowej, - zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin pomocy w postaci posiłków w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, - udzielenie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym, - pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi, - wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin ubogich w dostępie do wypoczynku letniego;
<p>Wdrażanie nowoczesnych metod pracy z rodziną i dzieckiem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodzin, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji, - udział osób pracujących na rzecz rodzin w szkoleniach w celu podniesienia kompetencji i kwalifikacji zawodowych w zakresie metod pracy z rodziną, - przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu – superwizja pracowników socjalnych i asystentów rodziny, - współdziałanie specjalistów w zakresie pracy z rodziną w celu wykorzystania różnorodnych metod przeciwdziałania dysfunkcji rodzin.

Rozdział VI

Przewidywane efekty i źródła finansowania programu

1. Przewidywane efekty programu:
- 1) ograniczenie szerzenia się dysfunkcji,

 J. ... ..
 ... ..
 Pz - 2076/08

- 2) zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród członków rodzin,
- 3) zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
- 4) ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych rodzin wymagających interwencji,
- 5) ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej,
- 6) stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin pracujących nad przezwyciężeniem trudności opiekuńczo-wychowawczych.

2. Źródłem finansowania zadań programu są środki finansowe zabezpieczone w budżecie Gminy Sulechów na rok 2022 w dziale 852, rozdział 85504 oraz w budżetach na kolejne lata. Program finansowany jest rokrocznie także z funduszy zewnętrznych pozyskanych w ramach konkursów i projektów, do których przystępuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie oraz innych środków finansowych z budżetu państwa, funduszy pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych.

Rozdział VII Realizatorzy i partnerzy programu

1. Realizację zadań wynikających z programu koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie współpracujący z instytucjami, które w ramach swoich kompetencji realizują obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmiotami lub osobami specjalizującymi się bądź mającymi kontakt z dzieckiem i rodziną.

2. Przy realizacji programu współpraca odbywa się z podmiotami, o których mowa w ust. 1, a w szczególności z instytucjami, placówkami takimi jak:

- 1) Komisariat Policji w Sulechowie,
- 2) Zespół Kuratorów Sądowych,
- 3) Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień,
- 4) Sulechowski Dom Kultury i F. Chopina,
- 5) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- 6) przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulechowie,
- 7) placówki oświatowe,
- 8) placówki służby zdrowia,
- 9) organizacje pozarządowe,
- 10) Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie,
- 11) placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 12) sądy – wydziały rodzinne i nieletnich, wydziały karne.

Rozdział VIII Monitoring i ewaluacja

1. Monitoring będzie polegał na zbieraniu informacji i analizowaniu danych w trakcie realizacji poszczególnych zadań będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

2. Program jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów 2018-2022.

3. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Sulechów oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie będą

stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu własnej aktywności i potencjału jaki posiada. Istotnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

Przedkładam projekt uchwały
Rady Miejskiej w Sulechowie
Sulechów, dnia .....

J. K. Kura
rad. gminy
Pa 24/3/08

